

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

Konkluzje Rady w sprawie wzmocnienia treści europejskich w gospodarce cyfrowej

(2018/C 457/02)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

przypominając polityczne tło tego zagadnienia przedstawione w załączniku ⁽¹⁾,

UZNAJE, ŻE:

1. sektory produkcji i dystrybucji treści obejmujące treści i dzieła medialne (zawierające treści audiowizualne, drukowane i treści internetowe), jak również inne sektory kulturalne i kreatywne, są zasadniczymi filarami społecznego i gospodarczego rozwoju Europy. Jakość i różnorodność treści europejskich są nieodłączną częścią tożsamości europejskiej i podstawowym elementem demokracji i włączenia społecznego, jak również barwnych i konkurencyjnych europejskich sektorów: mediów, kultury i sektora kreatywnego. Sektory te wzmocniają również europejską siłę przekonywania w wymiarze światowym. Dzięki efektom przenikania treści europejskie sprzyjają innowacji, kreatywności i dobrobytowi w innych dziedzinach;
2. technologie cyfrowe i internetowe są ogromną szansą na początek nowej ery europejskiej kreatywności. Stwarzają one również możliwość szerszego dostępu do europejskich treści kulturalnych oraz zachowania, promowania i upowszechniania naszego europejskiego dziedzictwa kulturalnego, na przykład dzięki wykorzystaniu rzeczywistości wirtualnej. Technologie cyfrowe pozwalają wszystkim podmiotom na zdobywanie nowych umiejętności i wiedzy, rozwijanie nowych usług, produktów i rynków oraz docieranie do nowych odbiorców. Platformy internetowe, w szczególności media społecznościowe i platformy udostępniania plików wideo, umożliwiają niezliczonym użytkownikom w Unii Europejskiej oraz na całym świecie dostęp do ogromnego bogactwa treści, zwłaszcza treści pochodzących od stron trzecich;
3. jednocześnie korzystanie z technologii cyfrowych i internetowych stwarza, całościowo, wyzwania dla europejskich sektorów produkcji i dystrybucji treści. Wszystkie podmioty muszą dostosować swoje strategie biznesowe, rozwijać nowe umiejętności, poszerzać swoją wiedzę, przemyśleć swoją strukturę organizacyjną i ocenić swoje modele finansowania oraz modele produkcji/dystrybucji. Zwiększone wykorzystanie danych w coraz większym stopniu wpływa na łańcuchy wartości na wszystkich poziomach. Zmiany te mają również ogromny wpływ na oczekiwania i zachowania użytkowników;
4. transformację cyfrową w znacznym stopniu kształtowały i kształtują światowe platformy internetowe. W szczególności oparte na algorytmach modele biznesowe tych platform internetowych, które oferują treści kulturalne i kreatywne, w tym treści medialne, i które są oparte na spersonalizowanej dystrybucji treści i reklam skierowanych do użytkowników, spowodowały pytania dotyczące przejrzystości, dezinformacji, pluralizmu mediów, opodatkowania, wynagrodzenia twórców treści, ochrony prywatności, promowania treści i różnorodności kulturalnej;
5. należy zwrócić uwagę na następujące priorytety polityczne w programie Unii Europejskiej:
 - A. Sprzyjanie różnorodności, widoczności i innowacji
 - B. Stworzenie równych warunków działania

⁽¹⁾ W załączniku znajdują się odpowiednie dokumenty dotyczące przedmiotowych zagadnień (komunikaty Komisji, akty prawodawcze, konkluzje Rady itp.).

C. Wzmocnienie zaufania do informacji i źródeł

D. Poprawa umiejętności i kompetencji

6. w świetle nakreślonej powyżej sytuacji i uwzględniając interesy obywateli, konieczne jest, by Rada w przekrojowy i wolny od uprzedzeń sposób odniosła się do toczących się negocjacji w sprawie wniosków ustawodawczych oraz w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych;

A. **Sprzyjanie różnorodności, widoczności i innowacji**

PODKREŚLA, ŻE:

7. pluralizm mediów jest ważny dla zapewnienia, by obywatele mieli dostęp do przekroju informacji i różnych punktów widzenia. Współpraca transgraniczna między podmiotami z sektora mediów może pomóc w osiągnięciu masy krytycznej i dotarciu do większej liczby odbiorców. Nadmierna koncentracja sektorów produkcji i dystrybucji treści może zagrażać dostępowi obywateli do szerokiego przekroju treści;
8. technologie cyfrowe mają potencjał ułatwiania transgranicznego dostępu do zróżnicowanych językowo treści medialnych, kulturalnych i kreatywnych w Europie i poza nią, na przykład za pośrednictwem tłumaczeń lub napisów. Platformy działające w Europie w sektorach mediów i kultury mogą wnieść znaczący wkład w tym względzie albo poprzez udostępnianie treści europejskich albo samodzielne dostarczanie treści lub przez tworzenie nowych treści europejskich;
9. zmieniona dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych (AVMSD) ma na celu dalsze wzmocnienie promowania europejskich treści audiowizualnych, w szczególności poprzez ustanowienie wymogów dotyczących procentowego udziału utworów europejskich w katalogach na żądanie oraz wyeksponowanie takich utworów w usługach na żądanie. Dyrektywie AVMSD towarzyszy podprogram MEDIA w ramach programu „Kreatywna Europa”, wspierający dystrybucję i promowanie innych niż krajowe utworów audiowizualnych w całej Europie;
10. odpowiednie krajowe i unijne instrumenty wspierające mogą odegrać ważną rolę w cyfrowej transformacji sektorów produkcji i dystrybucji treści;
11. sektory produkcji treści muszą być inkluzywne i powinny przedstawiać szeroki wachlarz poglądów i perspektyw, aby wzmocnić widoczność różnorodnych europejskich treści medialnych, kulturalnych i kreatywnych oraz by docierać do szerokiego grona odbiorców;
12. organizacje mediów publicznych muszą utrzymywać wysoki i stabilny poziom standardów dziennikarskich oraz inwestycji w europejskie treści wysokiej jakości oraz muszą kontynuować rozwój innowacyjnych sposobów dostarczania tych treści odbiorcom;

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:

13. zachęcały do rozwoju konkurencyjnych europejskich platform zapewniających dostęp do treści europejskich i promowały tworzenie i wykorzystywanie internetowej katalog filmów europejskich;
14. promowały i w stosownych przypadkach wspierały inicjatywy i nieinwazyjne narzędzia, które będą zachęcały do zapewnienia wyszukiwalności i dostępności jak najszerszego zakresu europejskich treści i utworów, w tym treści pochodzących z mniejszych państw i tworzonych w mniej rozpowszechnionych językach, jak również treści stanowiących przedmiot ogólnego zainteresowania;
15. w stosownych przypadkach i w miarę możliwości ułatwiały współpracę między mediami publicznymi i prywatnymi dostawcami usług medialnych, jako jednego ze sposobów umożliwiania podmiotom europejskim skuteczniejszego konkurowania z podmiotami światowymi oraz zapewnienia produkcji treści europejskich i dostępu do nich w świecie cyfrowym;
16. uznały, że platformy internetowe, podobnie jak inne podmioty, muszą postępować zgodnie z przepisami i regulacjami obowiązującymi w tych sektorach rynku, w których świadczą swoje usługi;
17. jeszcze bardziej wspierały sektory produkcji i dystrybucji treści w dostępie do środków finansowych oraz uznały rolę koprodukcji. W stosownych przypadkach i zgodnie z prawem unijnym połączony system zachęt rządowych, prywatnych źródeł finansowania (np. kapitału wysokiego ryzyka, finansowania społecznościowego) oraz finansowania publicznego mógłby wspierać dynamiczny przemysł treści europejskich;
18. promowały innowacyjne podejścia w dziedzinie poszerzania kręgu odbiorców i budowały świadomość w zakresie znaczenia, jakie mają gromadzenie i przetwarzanie danych w godny zaufania sposób, w szczególności zgodnie z unijnym prawem ochrony danych i prywatności, aby umożliwić lepsze zrozumienie potrzeb i oczekiwań grup docelowych oraz aby wzbogacić proces twórczy;

19. zwiększały różnorodność społeczną w sektorze produkcji treści i poprawiały sytuację w zakresie równości płci w odniesieniu do zatrudnienia, sprawiedliwego wynagrodzenia i widoczności, oraz zachęcały do niezależnych badań, w tym systematycznego gromadzenia porównywalnych danych dotyczących procentowego udziału kobiet w procesie tworzenia, produkcji i dystrybucji;

ZACHĘCA KOMISJĘ, BY:

20. nadal wspierała i systematycznie oceniała niezależne narzędzie monitorowania pluralizmu mediów w celu oceny zagrożeń dla pluralizmu mediów w UE w otoczeniu cyfrowym;
21. zastanowiła się nad rosnącą rolą, jaką odgrywają internetowe modele biznesowe w produkcji i rozpowszechnianiu treści oraz nad ich wpływem na pluralizm mediów;

B. Stworzenie jednolitych warunków

PODKREŚLA, ŻE:

22. aby sprostać wyzwaniom wynikającym z cyfrowej transformacji gospodarki, system podatkowy powinien zapewnić, by wszystkie przedsiębiorstwa płaciły przypadającą na nie część podatków oraz by istniały globalne równe warunki działania;
23. trwają dyskusje i analizy dotyczące tego, w jaki sposób odnieść się do potrzeb przyszłego ekosystemu mediów cyfrowych oraz treści kulturalnych i kreatywnych, w tym potrzeb konsumentów. Dotyczy to w szczególności odpowiedniej definicji rynków internetowych oraz uwzględnienia nowych potencjalnie istotnych czynników konkurencyjności, takich jak duże zbiory danych, algorytmy i sztuczna inteligencja;
24. rozszerzono zakres zmienianej dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych w celu zapewnienia, by treści audiowizualne rozpowszechniane na platformach udostępniania plików wideo również objęte były jakościowymi przepisami dotyczącymi reklamy, ochrony nieletnich przed szkodliwymi treściami oraz ochrony ogółu społeczeństwa przed mową nienawiści i treściami o charakterze przestępczym.
25. sektor produkcji treści potrzebuje porównywalnych statystyk i analizy danych;
26. występuje różnorodność platform internetowych oferujących różne funkcje i usługi. Niektóre gromadzą informacje i umożliwiają wyszukiwanie, inne udostępniają, przechowują i indeksują treści i usługi projektowane lub obsługiwane przez strony trzecie, inne umożliwiają sprzedaż towarów i usług (w tym usług audiowizualnych). Mogą one wykonywać kilka funkcji równoległe, mogą również pozycjonować treści lub w inny sposób wpływać na dostęp do nich i ich widoczność;

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:

27. uznały znaczenie toczących się na forum Rady dyskusji dotyczących opodatkowania gospodarki cyfrowej;
28. promowały uczciwość poprzez zapewnienie, by platformy internetowe były przejrzyste pod względem – zintegrowanych z ich usługami – stosowanych przez nie warunków korzystania z usług, informacji na temat wyników w zakresie korzystania z dystrybuowanych przez te platformy utworów, parametrów wyświetlania wyników, praktyk w zakresie pozycjonowania oraz praktyk w zakresie reklamy, bez naruszania tajemnicy handlowej;
29. zachęcały do sprawiedliwego wynagrodzenia w całym cyfrowym łańcuchu wartości;
30. kontynuowały prace w zakresie stworzenia warunków, w których europejscy twórcy treści, w tym osoby zawodowo związane z sektorami kultury i mediów, mogliby wykorzystywać możliwości, jakie stwarza gospodarka cyfrowa.

ZACHĘCA KOMISJĘ, BY:

31. kontynuowała wysiłki w zakresie zapewnienia równych warunków działania w tych sektorach treści europejskich, w których funkcjonują platformy internetowe, z uwzględnieniem poszczególnych rozmiarów i rodzajów platform;
32. zastanowiła się – w związku ze zmianami w ekosystemie cyfrowych mediów oraz treści kulturalnych i kreatywnych – jak można uniknąć zakłócenia konkurencji;
33. kontynuowała wraz z państwami członkowskimi analizy, by zapewnić pewność prawa odnośnie do działalności platform internetowych w ekosystemie cyfrowych mediów oraz treści kulturalnych i kreatywnych, między innymi w świetle dyrektywy o handlu elektronicznym;

C. Wzmocnienie zaufania do informacji i źródeł

PODKREŚLA, ŻE

34. w świetle rozproszonych źródeł informacji i zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego, profesjonalne media odgrywają kluczową rolę w produkcji, rozpowszechnianiu i weryfikacji informacji, a co za tym idzie, są nieodzowne w dyskursie publicznym. W tym kontekście kluczowa pozostaje rola mediów publicznych w ochronie demokracji, pluralizmu, spójności społecznej oraz różnorodności kulturalnej i językowej. Ponadto wiele podmiotów sektora mediów prywatnych dostarcza treści, które również leżą w interesie publicznym. W tym kontekście Rada zarówno podkreśla znaczenie umiejętności korzystania przez obywateli z mediów, oraz krytycznej oceny źródeł, jak i odnotowuje komunikat Komisji w sprawie dezinformacji;
35. pluralizm mediów, który zależy od występowania zróżnicowanej struktury własności mediów i różnorodności treści, a także niezależnego dziennikarstwa, ma kluczowe znaczenie dla powstrzymania rozprzestrzeniania się dezinformacji oraz dla zapewnienia, by europejscy obywatele byli dobrze poinformowani. Współpraca i sojusze w tych sektorach mogą mieć dla działających w ich ramach podmiotów pozytywne skutki pod względem stabilności gospodarczej i konkurencyjności w ujęciu globalnym;
36. ponieważ treści w coraz większym stopniu są rozpowszechniane za pośrednictwem platform internetowych, Rada odnotowuje starania Komisji na rzecz zwalczania nielegalnych treści w internecie oraz nielegalnej dystrybucji treści;
37. dla zapewnienia profesjonalnego i niezależnego dziennikarstwa podstawowe znaczenie w zmieniającym się krajobrazie mediów mają bezpieczne warunki pracy dziennikarzy;
38. ważną rolę w umożliwianiu pracy dziennikarzom i niezależnej prasie odgrywają sygnaliści, którzy wypełniają funkcję społecznego nadzoru;

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:

39. wzmacniały ekosystem mediów europejskich, aby zagwarantować trwałe funkcjonowanie i widoczność profesjonalnego dziennikarstwa, stanowiącego jeden z nośników upodmiotowienia obywateli, ochrony demokracji oraz skutecznego przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się dezinformacji;
40. zapewniały skuteczną ochronę dziennikarzy i innych podmiotów w sferze mediów – jak również ich źródeł informacji – między innymi w obszarze dziennikarstwa śledczego;
41. propagowały we wszystkich państwach członkowskich profesjonalne dziennikarstwo i zachęcały do dziennikarstwa transgranicznego poprzez rozwój umiejętności, szkolenia i rozwój nowych technologii dla redakcji informacyjnych;
42. promowały niezależne dziennikarstwo i chroniły dziennikarzy przed bezprawnymi naciskami;
43. promowały legalną dystrybucję treści oraz uwzględniały znaczenie ograniczania nielegalnej dystrybucji i nieupoważnionego korzystania z treści kreatywnych;
44. zapewniały rozszerzony dostęp do informacji i ich wolny przepływ z korzyścią dla mediów i społeczeństwa, wzmacniając przejrzystość administracji publicznej i wolność mediów oraz dając obywatelom możliwość korzystania w pełni z wolności wypowiedzi;

ZACHĘCA KOMISJĘ, BY:

45. nadal wspierała projekty monitorujące wolność mediów i ich pluralizm oraz zapewniała pomoc prawną i praktyczną dziennikarzom i pracownikom mediów narażonym na niebezpieczeństwo;
46. kontynuowała regularne monitorowanie kodeksu postępowania w zakresie dezinformacji oraz informowała państwa członkowskie o efektach jego wdrożenia, zwłaszcza w kontekście wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.
47. wzmacniała przejrzystość i przewidywalność pomocy państwa w kontekście ekosystemu mediów cyfrowych oraz treści kulturalnych i kreatywnych oraz udostępniła przyjazne dla użytkownika internetowe repozytorium zawierające odniesienia do mających zastosowanie przepisów o pomocy państwa i odpowiedniego orzecznictwa;

D. Poprawa umiejętności i kompetencji

PODKREŚLA, ŻE:

48. nowe zjawiska tworzą potrzebę nowych zdolności. Umiejętność korzystania z mediów jest czynnikiem decydującym zarówno dla użytkowników jak i dla twórców treści. Jednocześnie osoby zawodowo związane z branżami treści muszą mieć pewien zestaw umiejętności kreatywnych, cyfrowych i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości pozwalających im na wykorzystywanie w jak największym stopniu istniejących i powstających technologii;

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:

49. promowały i wspierały umiejętność korzystania z mediów oraz umiejętności cyfrowe, aby dalej rozwijać wśród obywateli krytyczne podejście wobec rozpowszechnianych lub promowanych treści medialnych i zachęcać do dalszego szkolenia przedstawicieli mediów w zakresie umiejętności korzystania z mediów i umiejętności cyfrowych;
50. dostosowały programy w zakresie szkoleń, kompetencji i wsparcia, by ściślej dopasować je do stosowania zarówno starych jak i nowych mediów i technologii, takich jak zasady wysokiej jakości dziennikarstwa, umiejętności wizualne, sztuczna inteligencja, technologia blockchain, rzeczywistość wirtualna oraz analiza danych. Zapewnienie warunków zarówno dla wysokiej jakości badań nad mediami jak i kształcenia dziennikarzy ma kluczowe znaczenie w utrzymaniu charakteryzującego się wysoką jakością środowiska mediów europejskich;
51. ustanowiły ustrukturyzowany dialog między studentami, naukowcami i przedstawicielami branży, aby sprzyjać innowacji w sektorach produkcji treści, oraz wykorzystać na rzecz innowacji potencjał kreatywności i różnorodności kulturowej.

ZACHĘCA KOMISJĘ, BY:

52. poprawiała umiejętność korzystania z mediów, wspierając inicjatywy edukacyjne skierowane zarówno do studentów, jak i profesjonalnych edukatorów i innych specjalistów, takich jak bibliotekarze i dziennikarze, a także poprzez ukierunkowane kampanie informacyjne zwiększające świadomość na forum społeczeństwa obywatelskiego.

ZAŁĄCZNIK

Konkluzje Rady

- Konkluzje Rady na temat europejskiej polityki audiowizualnej w erze cyfrowej, 3.12.2014, 2014/C 433/02
- Konkluzje Rady w sprawie oddziaływania sektora kultury i sektora kreatywnego, służącego stymulowaniu innowacji, stabilności gospodarczej i włączenia społecznego, 27.5.2015, 2015/C 172/13
- Konkluzje Rady w sprawie rozwijania – poprzez kształcenie i szkolenie – umiejętności korzystania z mediów i umiejętności krytycznego myślenia, 14.6.2016, 2016/C 212/05
- Konkluzje Rady w sprawie promowania dostępu do kultury za pomocą środków cyfrowych ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju odbiorców, 12.12.2017, 2017/C 425/04

Akty ustawodawcze

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym), 8.6.2000, 2000/31/WE
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji niektórych aspektów prawa autorskiego i praw pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym, 22.5.2001, 2001/29/WE
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych), 10.3.2010, 2010/13/UE
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1295/2013 ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2014–2020), 11.12.2013, Nr 1295/2013

Komunikaty i zalecenia Komisji

- Komunikat Komisji pt. Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy 6.5.2015, COM(2015) 192 final
- Komunikat Komisji pt. Platformy internetowe i jednolity rynek cyfrowy. Szanse i wyzwania dla Europy 25.5.2016, COM(2016) 288 final
- Komunikat Komisji pt. Zwalczanie nielegalnych treści w internecie. W kierunku większej odpowiedzialności platform internetowych, 28.9.2017, COM(2017) 555 final
- Zalecenie Komisji w sprawie działań na rzecz skutecznego zwalczania nielegalnych treści w internecie, 1.3.2018, EU(2018) 334 final
- Komunikat Komisji pt. „Sztuczna inteligencja dla Europy” 25.4.2018, COM(2018) 237 final
- Komunikat Komisji pt. Zwalczanie dezinformacji w internecie: podejście europejskie, 26.4.2018, COM(2018) 236 final
- Komunikat Komisji pt. Nowy europejski program na rzecz kultury, 22.5.2018, COM(2018) 267 final

Umowy międzynarodowe

- Konwencja Unesco w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego, 20.10.2005
-